

OPŠTI VODIČ ZA PREVENCIJU NOVOG VIRUSA INFLUENCE A(H1N1) KOD RADNIKA NA RADNOM MJESTU*

Vodič se može mijenjati u skladu sa promjenama saznanja o novom virusu A(H1N1)

Novi virus gripa A(H1N1) je detektovan prvi put u aprilu 2009.godine u Meksiku, Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi, a kasnije je počeo da se širi na ostale države u svijetu.

Poslodavci imaju važnu ulogu u zaštiti zdravlja svojih radnika, kao i u smanjenju negativnog uticaja epidemije na pojedince, zajednicu i nacionalnu ekonomiju. Ovaj interni vodič treba da informiše i edukuje poslodavca i zaposlene oko adekvatne zaštite na radnom mjestu da bi smanjili rizik od potencijalne izloženosti virusu, obolijevanja i širenja pandemijske influence A(H1N1) na radnom mjestu kroz opšte mjere prevencije.

SIMPTOMI NOVOG GRIPA A(H1N1)

Simptomi pandemijskog gripa A(H1N1) kod oboljelih su slični kao kod sezonskog gripa i uključuju groznicu, kašalj, bol u grlu, kihanje i curenje nosa, malaksalost, glavobolju, a takodje se mogu javiti i dijareja i povraćanje.

PREVENCIJA BOLESTI KOD ZDRAVIH ZAPOSLENIH

Širenje ovog pandemijskog virusa je vrlo slično širenju sezonskog gripa. Osoba se može zaraziti ukoliko **udahne infektivne kapljice koje nastaju prilikom kihanja, kašljanja ili govora** zaražene osobe kao i **preko zaraženih ruku ili kontaminiranih površina**.

Šta poslodavci treba da urade da zaštite zaposlene?

- Da insistiraju da oboljeli ostanu kod kuće, da ne dolaze na posao
- Da na radnim mjestima postave informatore u vidu postera sa obavještenjima o pravilnom pranju ruku, respiratornoj higijeni i kako osoba treba da se ponaša ako kija i kašlje
- Poslodavci trebaju blisko da saradjuju sa lokalnim i republičkim zdravstvenim ustanovama, da bi ažurirali najnovije informacije
- Obezbijede odgovarajuća sredstva za pranje ruku ili sredstva za pranje ruku na bazi alkohola u frekventnim radnim prostorima kao što su holovi (predvorja), hodnici i restorani
- Obezbijede papirne ubruse i dezinficijense za zaposlene za održavanje higijene njihovih radnih površina, kao i adekvatne korpe za otpad za odlaganje korišćenih ubrusa

- Jedna studija je pokazala da virus gripa može preživjeti na glatkoj površini i može izazvati infekciju osobe 2-8 sati posle izloženosti toj površini. Za smanjenje mogućnosti za širenje virusa pandemijske influence A(H1N1), potrebno je očistiti dezinficijensima čvrste površine koje se često dodiruju, kao što je radni sto, kvake na vratima i površine u toaletima

Šta radnici mogu uraditi da smanje širenje novog gripa na radnom mjestu?

- Da ostanu kod kuće kada su bolesni. Ako imaju simptome koji liče na grip, treba da ostanu kod kuće 7 dana od početka simptoma, tj. 24h od prestanka simptoma. Treba poštovati ove preporuke da bi se spriječio prenos infekcije na druge osobe
- Zaposleni koji su zdravi i imaju člana porodice sa kojim žive a koji se razbolio od pandemijske influence A(H1N1) može dolaziti na posao, ali treba da prati svoje zdravstveno stanje svakog dana (naročito ako su trudnice ili osobe sa hroničnim oboljenjima), i u slučaju da se razboli, da ostane kod kuće
- Treba pokriti nos i usta sa papirnom maramicom kada se kija ili kašlje. Nakon upotrebe maramicu treba baciti u kantu za otpad
- Treba prati ruke često higijenski ispravnom vodom i sapunom, naročito kada se kija ili kašlje. Ukoliko nije dostupan sapun i voda, ruke se mogu oprati sredstvom na bazi alkohola
- Ne treba dodirivati usta, nos i oči, jer se virus može prenijeti na taj način preko kontaminiranih ruku
- Izbjegavati blizak kontakt sa bolesnim osobama. Ako zaposleni posumnja da je bio u kontaktu sa osobom koja je oboljela od pandemijske influence A(H1N1) može dolaziti na posao, ali treba da prati svoje zdravstveno stanje svakog dana, i u slučaju pojave simptoma da ostane kod kuće

Šta učiniti ako zaposleni dodje na posao sa simptomima koji liče na grip?

- Izolovati zaposlenog u posebnu prostoriju
- Ako se zaposleni nalazi u zajedničkoj prostoriji, kada kija ili kašlje treba da koristi papirnatu maramicu ili da nosi masku ukoliko može da je podnese
- Obavjestiti šefa sektora u kome zaposleni radi
- Poslati zaposlenog kući u što kraćem roku
- Pozvati hitnu medicinsku pomoć ako bolesna osoba razvije simptome teške kliničke slike
- Obezbjediti da zaposleni ostane kod kuće 7 dana posle pojave simptoma, tj. 24h od prestanka simptoma

ŠTA TREBA DA RADE KOLEGE ZAPOSLENOG KOJI JE SUSPEKTAN ILI POTVRDJEN SLUČAJ OBOLIJEVANJA OD GRIPA A(H1N1)?

- Informisati zaposlene koji su bili u bliskom kontaktu sa potvrđenim, vjerovatnim ili suspektnim slučajem obolijevanja od gripa A(H1N1) o njihovoj izloženosti gripu
- Zaposleni koji su bili u bliskom kontaktu sa potvrđenim, vjerovatnim ili suspektnim slučajem obolijevanja od gripa A(H1N1), trebaju da prate svoje zdravstveno stanje
- Savjetovati zaposlene da se posavjetuju sa svojim izabranim ljekarom u slučaju da pripadaju rizičnoj grupi za obolijevanje kao što su: trudnice ili osobe sa hroničnim oboljenjima kardiovaskularnog sistema, bubrega ili organa za disanje

ŠTA TREBA DA RADI ZAPOSLENI KOJI SE U TOKU PUTOVANJA RAZBOLI OD GRIPA A(H1N1)?

- Obavjestiti svog šefa da se tokom putovanja razbolio od gripa A(H1N1)
- Ukoliko zaposleni putuje u inostranstvo treba prije puta da identifikuje unaprijed zdravstvenu službu u zemlji u koju odlazi, a kojoj će se obratiti u slučaju potrebe. To se može uraditi preko ambasade ili konzularnog odjeljenja

OBAZRIVOST ZA RADNICE (TRUDNICE) KOJE SU SUMNJIVE NA OBOLIJEVANJE OD GRIPA A(H1N1)

Trudnice su u većem riziku od mogućnosti razvoja komplikacija kako kod obolijevanja od sezonskog gripa, tako i od pandemijskog gripa, za sada. Trudnice koje dobiju simptome koje liče na grip treba da se jave svom izabranom doktoru.

KAKO PREDUZEĆE MOŽE ODGOVORITI NA UTICAJ NOVOG VIRUSA GRIPA A(H1N1) KOJI MOŽE IMATI NA NJIHOV RAD I ZAPOSLENE

Šta preduzeće može predvidjeti i odgovoriti na uticaj novog virusa gripa A(H1N1) na rad i zaposlene

- Informisati zaposlene o planovima i postupcima
- Dati interne preporuke za nošenje maski
- Identifikovati najvažnija radna mjesta i planirati adekvatnu zamjenu u slučaju oboljenja radnika koji obavljaju te poslove radi neophodnog održavanja radnog minimuma
- Revidirati radne planove u smislu smanjenja zahtjeva za vrijeme trajanja epidemije
- Napraviti plan za vanredne situacije, postaviti glavnog koordinatora i podijeliti odgovornosti

- Urediti pravilnik o postupanju radnika koji su pod rizikom od obolijevanja o pandemijskog gripa ili su oboljeli u smislu mogućnosti odsustva sa posla i obezbeđivanja plaćenog odsustva i adekvatne njege, kao i mjere obavezne zaštite na radnom mjestu
- Plan za adekvatnu zamjenu naročito za radnike na bitnim radnim mjestima koja zahtijevaju kontinuirano održavanje procesa
- Razmotriti mogućnost da u slučaju masovnijeg obolijevanja od gripa pojedini radnici koji mogu da obavljaju posao kod kuće (kojima to proces rada dozvoljava) obavljaju poslove kod svoje kuće

***Vodič je napravljen prema preporukama Centra za kontrolu i prevenciju bolesti, Atlanta (SAD), Svjetske zdravstvene organizacije i OSHA («Guidance on preparing workplaces for an influenza pandemic» 2009.)**